

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100*

7/16036
toplu

Sayı :30824082-610-11662711
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

03 Şubat 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

BATMAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ'NİN
TBMM 7/20157 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

7/20157
GK 64

SORULAR

Batman'da çevre, şehircilik ve sürdürülebilir kalkınma konularında yıllardır çözülmeyen sorunlar, halk sağlığını, doğal kaynakları ve yaşam kalitesini tehdit etmeye devam etmektedir. Hava kirliliği, yeşil alan eksikliği, altyapı yetersizlikleri ve çarpık kentleşme gibi sorunlara karşı somut adımların atılmaması, bakanlığın sorumluluğunu sorgulatmaktadır. Halkın çevresel ve yaşamsal taleplerine cevap verecek etkili politikalar geliştirilmesi ve uygulamaya konulan projelerin hesap verebilir bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, 2014-2024 yılları arasında Batman'da bakanlığın bu konulardaki performansını ve alınan önlemleri sorgulamak bir zorunluluktur.

Bu bağlamda,

- 1) Batman'da hava kirliliği oranları, Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği sınırların üzerinde mi? Bakanlık, Batman'daki hava kirliliğini azaltmak için son 10 yılda hangi somut adımları atmıştır?
- 2) Batman'daki atık yönetim sisteminin eksiklikleri nelerdir? Geri dönüşüm oranlarını artırmaya yönelik bakanlık tarafından uygulamaya konulan projeler nelerdir?
- 3) Batman'da, 2014-2024 yılları arasında yer altı ve yüzey sularının kirlilik oranları nasıl bir değişim göstermiştir? Bakanlık, su kaynaklarını koruma konusunda ne tür politikalar geliştirmiştir?
- 4) Batman'da kent merkezinde yeşil alan oranı, kişi başına düşen metrekare olarak kaçtır? Bu oranı artırmak için son 10 yılda hangi projeler hayata geçirilmiştir?
- 5) Batman Çayı'ndaki kirlilik neden hala çözilememiştir? Bakanlığınız bu sorunu çözmek için hangi somut çalışmaları yapmıştır?
- 6) Batman'da kentsel dönüşüm projeleri kapsamında kaç bina yenilenmiş, kaç bina riskli olarak tespit edilmiştir?
- 7) Batman'da imara aykırı yapılaşma oranı nedir? İmara aykırı yapılar için bakanlık hangi yaptırımları uygulamıştır?
- 8) Batman'da yaşayan yurttaşların sıkça şikayet ettiği altyapı sorunları (yetersiz kanalizasyon, su kesintileri, yağmur suyu tahliyesi) neden çözülmemektedir? Bu sorunlara yönelik bakanlık hangi projeler geliştirilmiştir?
- 9) Batman'da kent içi ulaşım altyapısının eksiklikleri neden giderilememiştir? Batman'da ulaşım projelerine 2014-2024 yılları arasında ne kadar bütçe ayrılmıştır?
- 10) Batman'da iklim değişikliği ile mücadele kapsamında yerel düzeyde hangi somut projeler uygulanmıştır? Bu projelerin sonuçları nasıl ölçülmüştür?

- 11) Batman'daki çöp depolama alanlarının neden olduğu çevresel zararların önüne geçmek için hangi önlemler alınmıştır? Bu alanlardan kaynaklanan çevre kirliliği ölçülmüş müdür?
- 12) Batman'da 2014-2024 yılları arasında bakanlık, biyoçeşitliliği koruma konusunda hangi politikaları uygulamıştır?
- 13) Batman'da iklim değişikliğine bağlı olarak artan sıcak hava dalgaları ve sel olaylarına karşı hangi erken uyarı sistemleri kurulmuştur?
- 14) Batman'da sanayi kaynaklı kirliliğin önüne geçmek için hangi denetimler yapılmıştır?
- 15) Batman'da yeni toplu konut projelerinin çevresel etki değerlendirme raporları hazırlanmış mıdır? Bu projelerin çevreye etkisi nasıl hesaplanmaktadır?
- 16) Batman'ın tarihi ve kültürel dokusunun korunması için bakanlık hangi projeleri hayata geçirmiştir? Tahrip edilen kültürel alanların sayısı nedir?
- 17) Batman'da tarihi ve kültürel dokunun korunması için 2014-2024 aralığında harcanan bakanlık bütçesi ne kadardır?
- 18) Batman'da doğal afet risklerini azaltmak için alınan önlemler yeterli midir? Özellikle deprem riski altındaki bölgelerde hangi hazırlıklar yapılmıştır? Bu kapsamda hangi çalışmalar hayata geçirilmiştir?
- 19) Batman'da toprak kirliliği ve tarımsal alanların yapılaşmaya açılmasıyla ilgili denetimler yeterince yapılmakta mıdır? Bu süreçlerin denetiminde hangi kriterler gözetilmektedir?
- 20) Bakanlık, Batman'da sürdürülebilir şehircilik uygulamalarını hayata geçirmeyi düşünüyor mu? Bu kapsamda belirlenmiş hedefler nelerdir?
- 21) Batman'da son 10 yılda ormanlık alanların imara açılması nedeniyle kaybedilen alan miktarı nedir? Bakanlık bu konuda neden bir çözüm üretmemiştir?

CEVAP

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikayet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike oluşturan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunmaktadır.

İlimizde Sıfır Atık Yönetmeliği 8. Maddesi (a) bendinde belirtilen ve 2020/25 sayılı İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile “Batman İl Sıfır Atık Yönetim Planı” hazırlanmıştır. Bu kapsamda, İlimizde Sıfır Atık Belgesi için onaylanan belge sayısı 1087 olup 2024 yılı içerisinde onaylanan belge sayısı ise 67’dir. Ayrıca ilin belirli noktalarında atık kumbaraları konulmuştur. Batman Belediyesince mobil atık getirme merkezi kurularak faaliyete alınmıştır. Ayrıca 6 adet firmaya atık toplama ayırma ve geri dönüşüm (konularından en az birini kapsayan) konusunda Geçici faaliyet belgesi veya Çevre Lisansı verilmiştir.

Su kaynaklarının izlenmesi ve korunması konusunda Ülke genelinde yetkili kurum Tarım ve Orman Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü) olup, Bakanlığımızca Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında alıcı ortama deşarj yapan kurum kuruluş ve işletmelere izin verilmekte ve Yönetmelik kapsamın deşarj parametreleri gözlemlenmektedir. Batman ilinde alıcı ortama deşarj eden 10 adet firmaya atıksu konulu Çevre İzni verilmiştir.

Batman ilimizde 1.954 Adet binanın riskli yapı tespiti yapılmıştır. Batman’da imara aykırı yapılaşmalar ile alakalı olarak ilgili idareler tarafından, İmar Kanununun ilgili maddeleri olan 32. ve 42. Maddeye göre; inşaatı durdurma, idari para cezaları kesme, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunma ve gerektiğinde yıkımı gerçekleştirme şeklinde işlemler yapılmaktadır.